

Sygn. akt I C 342/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Andrzej Żelazowski

Protokolant: prot. sąd. Dominika Lasek

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2015 r. w Krakowie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R.

przeciwko **Z. B. M. O. B. P. N. P. N.M. P. (1) z siedzibą w K.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Z. B. M. O. B. P. N. P. N. M. P. (1) z siedzibą w K. na rzecz strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. kwotę 212.397,94 zł (słownie złotych: dwieście dwanaście tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt siedem 94/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 23 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej Z. B. M. O. B. P. N. P. N.M. P. (1) z siedzibą w K. na rzecz strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. kwotę 17.837,00 zł (słownie: siedemnaście tysięcy osiemset trzydzieści siedem) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 342/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 03 lutego 2015 r.

W pozwie wniesionym w dniu 23 stycznia 2014 r., skierowanym przeciwko Z. B. M. O. B. – P. N. P. N. M. P. (2) w K., strona powodowa - (...) Sp. z o. o. w R. domagała się zasądzenia na jej rzecz od strony pozwanej kwoty 212.397,94 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie żądania pozwu strona powodowa wskazała, że w dniu 1 czerwca 2009 r. strony zawarły umowę o roboty budowlane, na podstawie której strona powodowa jako wykonawca zobowiązana została do wykonania m. in. konserwacji

i odtworzenia więźby dachowej, adaptacji poddasza K. OO. B. w R., budowy dwóch skrzydeł K. K. oraz budowy ogrodów wraz z małą architekturą, a strona pozwana zobowiązana była do terminowego regulowania należności wynikających z faktur wystawianych przez stronę powodową. W trakcie realizacji umowy strona pozwana dokonywała częściowych odbiorów robót, co każdorazowo potwierdzano protokołem częściowego odbioru robót. Strona powodowa wykonała zobowiązania wynikające z umowy, czego dowodem są wskazane protokoły częściowe, potwierdzone przez przedstawiciela Zamawiającego, inspektora nadzoru inwestorskiego – inż. R. P. oraz „Protokół odbioru końcowego robót i przekazania – przejęcia inwestycji do użytkowania” z dnia 4 stycznia 2013 r., podpisany przez pełnomocnika strony pozwanej – (...) R. K. i pięciu innych przedstawicieli Zakonu, inspektorów nadzoru

różnych branż i doradców. Mimo terminowego prowadzenia robót strona pozwana regulowała wystawiane przez stronę powodową, a wskazane w pozwie, faktury z opóźnieniem.

Z tej też przyczyny strony zawarły porozumienie datowane na dzień 31 grudnia 2012 r. w sprawie wykonania umowy z dnia 1 czerwca 2009 r. (które faktycznie zawarte zostało w lutym 2013 r. i opatrzone zostało błędną datą). Zasadniczym motywem zawarcia tego porozumienia było z jednej strony końcowe rozliczenie inwestycji, zgodnie z fakturą VAT nr (...) z dnia 31 grudnia 2012 r., a z drugiej udzielenie zwłoki stronie pozwanej w zapłacie należności.

Zgodnie z treścią tego porozumienia strona powodowa zobowiązała się do nienaliczania odsetek z tytułu opóźnień w płatnościach, pod warunkiem zapłaty przez stronę pozwaną wszystkich wymagalnych kwot z tytułu zrealizowanej inwestycji w terminie do dnia 30 maja 2013 r. W porozumieniu tym strona pozwana potwierdziła, że roboty były wykonywane prawidłowo i uznała roszczenie powoda z tytułu odsetek. Strony wyłączyły przy tym możliwość potrącenia wzajemnych wierzytelności z innych tytułów bez zgody strony powodowej. Pomimo zawarcia powołanego porozumienia strona pozwana zapłaty należności, i to w niepełnej wysokości, dokonała dopiero w sierpniu 2013 r. co sprawia, że strona powodowa uprawniona jest do żądania odsetek od nieterminowo regulowanych należności. Strona powodowa wskazała nadto, że w zakresie spornych należności złożyła wnioski do właściwego sądu o zawezwanie strony pozwanej do próby ugodowej.

Strona pozwana domagała się oddalenia powództwa oraz zasądzenia od strony powodowej na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Strona pozwana w pierwszej kolejności podniosła zarzut przedawnienia zgłoszonych przez powoda roszczeń, a poza tym wskazała na ich bezzasadność, tak co do zasady, jaki i ich wysokości. Strona pozwana zakwestionowała jakoby podpisany protokół – porozumienie datowany na 31 grudnia 2012 r. stanowić miał uznanie dochodzonych przez stronę powodową roszczeń, ponieważ nie odnosi się ono i nie wymienia szczegółowo należności objętych pozwem. Zakwestionowała aby dojsz do skutecznego ewentualnego przerwania biegu przedawnienia poprzez zawezwanie strony pozwanej do próby ugodowej przed sądem i wskazała, że roszczenia objęte pozwem są niezasadne z tej przyczyny, że należności wynikające ze spornych faktur uregulowane zostały w pierwszym możliwym terminie. Strona pozwana zarzuciła, że powód nie wykazał aby przedmiotowe faktury zostały stronie pozwanej doręczone w taki sposób, który umożliwiał realizację płatności w terminie. Do części faktur nie dołączono kopii książek nadawczych (które miały dokumentować wysłanie faktur), zaś dołączone kopie książek nadawczych bądź to nie zawierają dat ich nadania (brak pieczęci operatora pocztowego uniemożliwiający weryfikację i ustalenie terminu wysyłki), bądź nie zostały wysłane na prawidłowy adres strony pozwanej.

Strona pozwana zarzuciła również, że w tej sytuacji oczekiwanie od niej, że dokona płatności w terminie wskazanym w fakturze, w sytuacji gdy faktury tej przed upływem terminu prawidłowo nie otrzymała, narusza zasady współzycia społecznego. Wobec powyższego żądanie odsetek tuż po upływie terminu płatności wskazanego w fakturze stanowi nadużycie prawa i jako takie nie powinno korzystać z ochrony prawnej.

W tym zakresie strona pozwana wskazała, że:

- 1) faktura (...) z dnia 6 lipca 2010 r. z terminem płatności do 5 sierpnia 2010 r. – załączona książka nadawcza nie potwierdza nadania do strony pozwanej, która kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – zapłata dokonana została w pierwszym możliwym terminie;
- 2) faktura (...) z dnia 31 grudnia 2010 r. z terminem płatności do 10 stycznia 2011 r. – z załączonej książeczki nadawczej wynika wysyłka dopiero w dniu 15 stycznia 2011 r., a co więcej, nie potwierdza nadania do strony pozwanej, która kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – zapłata dokonana została w pierwszym możliwym terminie;
- 3) faktura (...) z dnia 30 listopada 2010 r. z terminem płatności

do 30 grudnia 2010 r. – brak dowodu nadania faktury do strony pozwanej (brak jakiegokolwiek dowodu w tym zakresie), która kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – zapłata dokonana została w pierwszym możliwym terminie;

4) faktura (...) z dnia 28 lutego 2011 r. z terminem płatności do 30 marca 2011 r. – z załączonej książki nadawczej wynika wysyłka dopiero w dniu 9 marca 2011 r., a co więcej, nie potwierdza nadania do strony pozwanej, która kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – zapłata dokonana została w pierwszym możliwym terminie;

5) faktura (...) z dnia 31 marca 2011 r. z terminem płatności do 30 kwietnia 2011 r. – z załączonej książki nadawczej wynika wysyłka dopiero w dniu 11 kwietnia 2011 r., a co więcej, nie potwierdza nadania do strony pozwanej, która kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – zapłata dokonana w pierwszym możliwym terminie;

6) faktura (...) z dnia 29 kwietnia 2011 r. z terminem płatności do 29 maja 2011 r. – z załączonej książki nadawczej wynika wysyłka dopiero w dniu 19 maja 2011 r., a co więcej, nie potwierdza nadania do strony pozwanej, która kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – zapłata dokonana w pierwszym możliwym terminie;

7) faktura (...) z dnia 30 czerwca 2011 r. z terminem płatności do 30 lipca 2011 r. – z załączonej książki nadawczej nie wynika w jakim terminie przesyłka została nadana, a tym bardziej, aby została nadana na adres strony pozwanej, która kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – zapłata dokonana w pierwszym możliwym terminie;

8) faktura (...) z dnia 18 stycznia 2012 r. z terminem płatności do 17 lutego 2012 r. – brak dowodu nadania faktury do strony pozwanej (brak jakiegokolwiek dowodu w tym zakresie), która kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – zapłata dokonana w pierwszym możliwym terminie;

9) faktura (...) z dnia 31 grudnia 2012 r. z terminem płatności 45 dni od daty otrzymania – z załączonego dowodu odbioru nie wynika, jakoby została nadana na adres strony pozwanej, aby strona pozwana fakturę odebrała, a strona pozwana kwestionuje odbiór faktury przed dniem terminem rzeczywistej zapłaty – wpłaty częściowe wynikały z nieznamości treści niedoręczonej przed dniem 31 lipca 2013 r. faktury – zapłata dokonana została jeszcze przed terminem częściowo, a następnie pozostała kwota – w pierwszym możliwym terminie w dniu 1 sierpnia 2013 r.; strona powodowa nie udowodniła możliwości naliczania odsetek – terminu odbioru, od którego odsetki biegły.

Strona pozwana zarzuciła także, iż należności z tytułu ewentualnych odsetek, wynikające z nieterminowego regulowania należności ze spornych faktur, zostały uregulowane. Strona pozwana dokonywała bowiem wpłat zgodnie z załączonymi do pozwu fakturami, we wskazanych w nich kwotach i terminach. Kwoty wpłacone przez stronę pozwaną w pierwszej kolejności winny były zostać zaliczone na zaległe roszczenia z tytułu odsetek, jeżeli takowe istniały. Strona pozwana wskazała, że jej wolą było zaliczenie dokonywanych wpłat na poczet należności wynikających z konkretnych faktur, ale w kolejności wynikającej z dyspozycji art. 451 k.c.

Strona pozwana zakwestionowała również zasadność żądania dalszych odsetek od spornych należności od dnia wytoczenia o nie powodztwa wskazując, że nie była ona wzywana do zapłaty należności.

Bezsporne w sprawie były następujące okoliczności:

W dniu 1 czerwca 2009 r., pomiędzy Z. B. M. O.. B. N. P. N. M. P. (1) z siedzibą w K., reprezentowanym przez O. R. K., jako Zamawiającym, a (...) Sp. z o. o. z siedzibą w R., jako Wykonawcą, została zawarta umowa, zgodnie z którą

Zamawiający zlecił, a Wykonawca przyjął do wykonania zadanie pn. „Z. k. O. B. w. R. z. o. i. c. r. – k.”, co polegać miało na konserwacji i otworzeniu więźby dachowej i adaptacji poddasza K. OO. B. w R., budowie dwóch skrzydeł K. K. oraz budowie ogrodu wraz z małą architekturą nad istniejącym parkingiem. Inwestycja realizowana miała być w systemie odrębnych zadań (etapów). Termin zakończenia robót został ustalony na dzień 31 grudnia 2012 r.

Wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy ustalono ryczałtowo w kwocie: 19.499.000 zł netto, 4.289.780 zł podatek VAT i 23.788.780 zł brutto. Strony postanowiły, że rozliczenie za wykonane prace projektowe oraz roboty budowlane odbywać się będzie nie częściej niż raz na miesiąc i nie rzadziej niż raz na trzy miesiące wg procentowego zaawansowania robót wynikających z harmonogramu rzeczowo – finansowego, na podstawie wystawionej faktury VAT i protokołu podpisanego przez inspektora nadzoru lub dostaw w ramach danego etapu. Termin płatności dla wystawionej faktury strony ustaliły na 30 dni liczone od daty jej wystawienia. Podstawę do wystawienia faktury końcowej i końcowego rozliczenia stanowić miał protokół odbioru końcowego przedmiotu umowy. Termin płatności faktury końcowej ustalono na 45 dni liczonych od daty jej doręczenia. (Umowa z dnia 1 czerwca 2009 r. k. 12 – 15).

W dniu 15 sierpnia 2010 r. strony zawarły kolejną umowę o roboty budowlane, której przedmiotem było wykonanie nawierzchni parkingu pod płytą ogrodu oraz wykonanie oświetlenia parkingu. W umowie tej jako adres reprezentanta strony pozwanej – (...)R. K. wskazano R., ul. (...). W § 7 tej umowy zawarto postanowienie, że płatności będą dokonywane na podstawie faktur wystawionych przez Wykonawcę za wykonane roboty i będą przez zamawiającego realizowane w terminie 30 dni od ich otrzymania, przelewem, na rachunek bankowy Wykonawcy. Opóźnienie w płatności faktury rodzi po stronie Zamawiającego obowiązek zapłaty ustawowych odsetek (Umowa z dnia 15 sierpnia 2010 r. k. 126 – 128).

Aktem notarialnym z dnia 3 października 2011 r. A. K. działający w imieniu Z. B. M. – P. N. P. (...) w K. (OO. B.) jako jej Prowincjał ustanowił pełnomocnikiem Ojca J. K. (1). Pełnomocnictwo to obejmowało m. in. umocowanie do występowania w imieniu (...)we wszelkich sprawach majątkowych i niemajątkowych, przed władzami, urzędami, organami administracji i samorządu, sądami, bankami, spółdzielniami, osobami fizycznymi i prawnymi oraz przed instytucjami, organizacjami i jednostkami nieposiadającymi osobowości prawnej, do realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej pod nazwą „Z. K. O. B. w. R. z. O. i. C. R. – K.”, do składania oświadczeń, wyjaśnień i zapewnień, do składania wszelkich środków odwoławczych, do zawierania dowolnych umów, podpisywania wszelkich dokumentów, do zarządu, administrowania i dysponowania mieniem K. w R. oraz (...), do odbioru wszelkiej korespondencji zwykłej i polecanej, do odbioru i kwitowania odbioru gotówki z jakiegokolwiek tytułu (...) należnej. W akcie notarialnym jako adres do korespondencji pełnomocnika wskazano R., ul. (...) (Akt notarialny z dnia 3 października 2011 r. k. 106 – 108).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W piśmie skierowanym do Prezesa Zarządu powodowej spółki – (...), z dnia 22 sierpnia 2012 r., a następnie w piśmie z dnia 3 stycznia 2013 r. (...) J. K. (2) (...) (...)poinformował, że (...) R. K. jest nadal pełnomocnikiem (...). B. w zakresie realizacji projektów inwestycyjnych prowadzonych przy (...) B. w R. i do niego należy kierować korespondencję w tej sprawie, tj. na adres R., ul. (...)

(Dowód: Pismo z dnia 22 sierpnia 2012 r. k. 129, pismo z dnia 3 stycznia 2013 r. k. 130).

Pismem z dnia 10 grudnia 2012 r. zaadresowanym do Prezesa Zarządu powodowej spółki (...) poinformował, że adres do korespondencji dla wykonywanej w zakresie budowlanym przez firmę (...) inwestycji pn. „Z. K. O. B. z. C. R. – K.”, to R. ul. (...).

(Dowód: Pismo z dnia 10 grudnia 2012 r. k. 162).

W dniu 4 stycznia 2013 r. został sporządzony „Protokół odbioru końcowego robót i przekazania – przyjęcia inwestycji do użytkowania”, który ze strony Zamawiającego został podpisany m. in. przez Ojca R. K..

(Dowód: Protokół z dnia 4 stycznia 2013 r. k. 16 – 17).

W dniu 31 grudnia 2012 r. strony zawarły porozumienie, zgodnie z którym strona powodowa zobowiązała się do nienaliczania odsetek od zapłaconych faktur dotyczących realizacji inwestycji pod warunkiem, że strona pozwana dokona zapłaty wszystkich wymagalnych kwot z tytułu zrealizowanej inwestycji w terminie do dnia 30 maja 2013 r. W przypadku zaś, gdyby strona pozwana nie dochowała warunków tego porozumienia, strony ustaliły, że strona powodowa będzie uprawniona do żądania zaległej kwoty wraz z odsetkami z tytułu opóźnienia w zapłacie. Strony wyłączyły też możliwość potrącenia wskazanych wierzytelności.

(Dowód: Porozumienie z dnia 31 grudnia 2012 r. k. 78).

W dniu 31 grudnia 2012 r. wystawiona została przez stronę powodową z tytułu realizacji inwestycji faktura VAT nr (...) na kwotę 968.336,33 zł, z terminem płatności ustalonym na dzień 14 lutego 2013 r. Strona pozwana uregulowała tę fakturę w dniu 1 sierpnia 2013 r.

(Dowód: Faktura VAT nr (...) k. 63, Wniosek o przeprowadzenie postępowania pojednawczego k. 74 – 76).

Na dzień zawierania porozumienia datowanego na 31 grudnia 2012 r. strona pozwana zalegała z płatnością faktur wystawionych na podstawie umowy stron z dnia 15 sierpnia 2010 r., tj. faktury VAT nr (...) z dnia 29 lipca 2011 r. na kwotę 73.800 zł z terminem płatności do dnia 28 sierpnia 2011 r. oraz faktury VAT nr (...) z dnia 20 lipca 2012 r. na kwotę 319.800 zł z terminem płatności do dnia 3 sierpnia 2012 r.

(Dowód: Faktura VAT nr (...)/faktura VAT nr (...) zawarte w aktach sprawy o sygn. I Co 1145/13/S k. 20 i 22).

W dniu 20 lutego 2013 r. strony zawarły porozumienie w sprawie wykonania umowy z dnia 15 sierpnia 2010 r. dotyczące sposobu naliczania odsetek z tytułu opóźnień płatności. W § 1 tego porozumienia strony postanowiły, że strona powodowa naliczy stronie pozwanej odsetki od niezapłaconych faktur na preferencyjnych zasadach, tj., że jeżeli strona pozwana zapłaciłaby wskazane w porozumieniu faktury do dnia 31 maja 2013 r. odsetki wyniosłyby 45 % stopy odsetek od zaległych płatności, do dnia 31 sierpnia 2013 r. odsetki wyniosłyby 55 % stopy odsetek, do dnia 31 października 2013 r. odsetki wyniosłyby 60 % stopy odsetek, do dnia 31 grudnia 2013 r. odsetki wyniosłyby 70 % stopy odsetek.

(Dowód: Porozumienie z dnia 20 lutego 2013 r. zawarte w aktach sprawy o sygn. I Co 1145/13 k. 29, przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej Ojca R. K. k. 155 – 157, przesłuchanie przedstawiciela strony powodowej J. P. k. 167 - 168).

Wobec nieuregulowania należności wynikających z powyższych faktur w terminie przewidzianym w porozumieniu stron, pismem z dnia 7 sierpnia 2013 r. strona powodowa wystosowała do strony pozwanej wezwanie do zapłaty łącznej kwoty 454.291,91 zł, na którą składały się kwoty: 73.800 zł tytułem należności wynikającej z nieuregulowanej faktury VAT nr (...) wraz z kwotą 18.662,30 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 28 sierpnia 2011 r. do dnia 7 sierpnia 2013 r. oraz kwota 319.800 zł tytułem należności wynikającej z nieuregulowanej faktury VAT nr (...) wraz z kwotą 42.029,61 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 3 sierpnia 2012 r. do dnia 7 sierpnia 2013 r. W wezwaniu tym wskazano również, że powyższą kwotę należy uiścić do dnia 16 sierpnia 2013 r. na rachunek bankowy strony powodowej, a w przypadku nieuregulowania tej kwoty we wskazanym terminie sprawa zostanie skierowana na drogę sądową.

(Dowód: Wezwanie do zapłaty k. 73).

Jednocześnie wnioskiem z dnia 7 sierpnia 2013 r. strona powodowa wystąpiła do Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie o przeprowadzenie postępowania pojednawczego w zakresie należności w łącznej kwocie 515.732,23 zł, na którą składały się:

- a) kwota 73.800 zł tytułem należności wynikającej z nieuregulowanej faktury VAT nr (...) z dnia 29 lipca 2011 r.,
- b) kwota 319.800 zł tytułem należności wynikającej z nieuregulowanej faktury VAT nr (...) z dnia 20 lipca 2012 r.,
- c) kwota 18.662,30 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych od należności wynikającej z nieuregulowanej faktury VAT nr (...) za okres od dnia 28 sierpnia 2011 r. do dnia 7 sierpnia 2013 r.,
- d) kwota 42.029,61 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych od należności wynikającej z nieuregulowanej faktury VAT nr (...) za okres od dnia 3 sierpnia 2012 r. do dnia 7 sierpnia 2013 r.,
- e) kwota 61.440,32 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych od należności wynikającej z faktury VAT (...) za okres od dnia 14 lutego 2013 r. do dnia zapłaty, tj. 1 sierpnia 2013 r.

Odpis wniosku doręczony został stronie pozwanej w dniu 05.09.2013 r. Na posiedzeniu wyznaczonym w ramach postępowania pojednawczego stawili się przedstawiciele obu stron. Do zawarcia pomiędzy stronami ugody nie doszło.

(Dowód: Wezwanie o przeprowadzenie postępowania pojednawczego z dnia 7 sierpnia 2013 r. k. 74 – 76, k. 3-30 akt Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie sygn.. ICo 1145/13/S, dowód doręczenia, k. 33, protokół posiedzenia k.39, w aktach j.w.).

Pismem z dnia 21 sierpnia 2013 r., stanowiącym odpowiedź

na wezwanie do zapłaty z dnia 7 sierpnia 2013 r., pełnomocnik strony pozwanej – O. R. K., poinformował, że w dniu 21 sierpnia 2013 r. przelał na rachunek strony powodowej należność za pierwszą fakturę, pomniejszoną o kwotę zatrzymaną na poczet kaucji zabezpieczającej z tytułu gwarancji dla strony pozwanej w ramach realizacji zadania pn. „Z. K. O. B. w. R. z. c. r. – k. i. o.”. W piśmie wskazano, że zadanie zostało odebrane Protokołem Odbioru z dnia 4 stycznia 2013 r. i nie zostało rozliczone przez stronę powodową ze względu na brak przekazania wszystkich dokumentów, do czego strona powodowa była zobowiązana na mocy umowy z dnia 1 czerwca 2009 r. Płatności na rzecz strony powodowej będą wykonywane po przedstawieniu przez stronę powodową odpowiednich dokumentów i zabezpieczeń. W piśmie tym wskazano również, że ewentualną korespondencję należy kierować na adres: O. R. K., ul. (...), (...)-(…) R..

(Dowód: pismo z dnia 21 sierpnia 2013 r. k. 77).

Faktury wystawiane z tytułu realizacji inwestycji miały być przekazywane stronie pozwanej na adres pełnomocnika w R.. Ustalenie takie dokonane zostało w toku wykonywania umowy po doręczeniu pierwszej faktury na adres siedziby strony pozwanej w K.. Faktury wystawiane były bezpośrednio po podpisaniu protokołów odbioru poszczególnych prac.

Strona pozwana regulowała faktury z opóźnieniem, a to:

- faktura VAT nr (...) na kwotę 610.000 zł z dnia 31 grudnia 2009 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 31 marca 2010 r. została uregulowana w dniu 1 kwietnia 2010 r.; faktura nadana w dniu 6 stycznia 2010 r. na adres strony pozwanej w K.;
- faktura VAT nr (...) na kwotę 4.252.997,03 zł z dnia 6 lipca 2010 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 5 sierpnia 2010 r. została uregulowana w dniu 10 sierpnia 2010 r.; faktura nadana w dniu 9 lipca 2010 r. na adres pełnomocnika strony pozwanej w R.;
- faktura VAT nr (...) na kwotę 1.313.763,49 zł z dnia

- 31 grudnia 2010 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 30 stycznia 2011 r. została uregulowana w dniu 31 maja 2011 r.; faktura nadana 10 lub 19 stycznia 2011 r. – niewyraźna treść stempla pocztowego – na adres pełnomocnika strony pozwanej w R.;
- faktura VAT nr (...) na kwotę 245.014,34 zł z dnia 30 listopada 2010 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 30 grudnia 2010 r. została uregulowana w dniu 24 stycznia 2011 r. – brak dowodu nadania;
 - faktura VAT nr (...) na kwotę 707.930,99 zł z dnia 28 lutego 2011 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 30 marca 2011 r. została uregulowana w dniu 31 maja 2011 r.; faktura nadana w dniu 9 marca 2011 r. na adres pełnomocnika strony pozwanej w R.;
 - faktura VAT nr (...) na kwotę 156.346,07 zł z dnia 31 marca 2011 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 30 kwietnia 2011 r. została uregulowana w dniu 19 września 2011 r.; faktura nadana w dniu 11 kwietnia 2011 r. na adres pełnomocnika strony pozwanej w R.;
 - faktura VAT nr (...) na kwotę 509.860,36 zł z dnia 29 kwietnia 2011 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 29 maja 2011 r. została uregulowana w dniu 19 września 2011 r.; faktura nadana w dniu 19 maja 2011 r. na adres pełnomocnika strony pozwanej w R.;
 - faktura VAT nr (...) na kwotę 324.968,15 zł z dnia 30 czerwca 2011 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 30 lipca 2011 r. została uregulowana w dniu 30 września 2011 r. – dołączony dowód nadania, ale brak wyraźnej treści stempla pocztowego – nadana na adres pełnomocnika strony pozwanej w R.;
 - faktura VAT nr (...) na kwotę 777.520,16 zł z dnia 18 stycznia 2012 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 17 lutego 2012 r. została uregulowana w dniu 4 maja 2012 r.; faktura nadana w dniu 18 stycznia 2012 r. i doręczona na adres pełnomocnika strony pozwanej w R.;
 - faktura VAT nr (...) na kwotę 789.959,65 zł z dnia 13 listopada 2012 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 13 grudnia 2012 r. została uregulowana w dniu 12 lutego 2013 r.; faktura nadana w dniu 13 listopada 2012 r. na adres strony pozwanej w K.;
 - faktura VAT nr (...) na kwotę 968.336,22 zł z dnia 31 grudnia 2012 r. z terminem płatności ustalonym na dzień 14 lutego 2013 r. została uregulowana: 100.000 zł dnia 16 lipca 2013 r., 100.000 zł dnia 17 lipca 2013 r., 200.000 zł dnia 24 lipca 2013 r., 568.336,22 zł dnia 1 sierpnia 2013 r.; faktura nadana w dniu 21 stycznia 2013 r. i doręczona na adres pełnomocnika strony pozwanej w R..

(Dowód: faktury/potwierdzenia ich nadania/wyciągi z rachunku bankowego strony pozwanej/ historia operacji bankowych strony powodowej k. 18 – 72, korespondencja mailowa k. 117 – 118, zeznania świadka O. T. k. 139 – 141, zeznania świadka R. M. (1) k. 158, częściowo przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej(...)R. K. k. 155 – 157, przesłuchanie przedstawiciela strony powodowej – J. P. k. 167 - 168).

Przyczyną zawartych pomiędzy stronami porozumień w przedmiocie spłaty nieuregulowanych faktur i naliczania odsetek w korzystnej dla strony pozwanej wysokości był fakt, iż przedmiotowa inwestycja dofinansowywana była ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i następowały opóźnienia w rozliczaniu strony pozwanej z udzielonych z tego tytułu dotacji. Nie doszło jednakże z tego tytułu do udzielenia stronie pozwanej odroczenia terminu spełnienia świadczenia.

(Dowód: częściowe przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej Ojca R. K. k. 155 – 157, przesłuchanie przedstawiciela strony powodowej J. P. k. 167 - 168).

Na rozprawie w dniu 11 września 2014 r. strony oświadczyły, że poza korespondencją mailową załączoną do pisma procesowego z dnia 25 czerwca 2014 r. nie kwestionują treści przedłożonych do akt sprawy dokumentów (k. 139). Sąd dał nadto wiarę zeznaniom przesłuchanych w sprawie świadków O. T. i R. M. (2) i przedstawiciela strony powodowej, których zeznania ocenić należy jako spójne i korespondujące ze zgromadzonymi w sprawie dowodami w postaci dokumentów. Odmówił natomiast Sąd częściowo wiary zeznaniom świadka J. K. (1) - w zakresie w jakim pozostawały w sprzeczności z zeznaniami powołanych świadków i przedstawiciela strony powodowej. W ocenie Sądu zeznania świadka J. K. (1) nie tylko pozostawały w oczywistej sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, ale również nacechowane były subiektywizmem. Zeznania te w tym zakresie pozostają odosobnione i nie mogą stanowić podstawy ustaleń rzeczywistego przebiegu zdarzeń.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Stosownie do art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Stosownie do art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie ponosił żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie od chwili wytoczenia o nie powództwa (art. 482 §1 k.c.).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie i ponad wszelką wątpliwość, w ocenie Sądu, wynika, że na stronie pozwanej ciążył obowiązek zapłaty należności stwierdzonych spornymi fakturami z tytułu wykonania prac objętych umową zawartą w dniu 01 czerwca 2009 r. Stanowiące bezpośrednią podstawę do wystawiania poszczególnych faktur protokoły częściowego odbioru robót (czemu strona pozwana nie zaprzeczyła), jak i przede wszystkim protokół końcowy, zostały podpisane przez stronę pozwaną bez zgłoszenia jakichkolwiek uwag.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego sporne faktury zostały prawidłowo, przed terminem płatności, określonym zgodnie z umową stron na 30 dni od daty ich wystawienia, doręczone stronie pozwanej – z wyjątkiem dwóch na ustalony w toku wykonania umowy adres pełnomocnika strony pozwanej, pozostałe zaś na adres siedziby strony pozwanej wskazany w umowie. Faktury wystawiane były bezpośrednio po podpisaniu protokołów odbioru poszczególnych prac. Strony z racji łączących ich umów pozostawały w stałych relacjach i okoliczność, że po podpisaniu protokołu odbioru prac dojdzie do wystawienia kolejnej faktury była stronie pozwanej wiadoma. Ponadto od daty przesłania i doręczenia faktury do upływu terminu jej płatności pozostawało na tyle dużo czasu, że możliwe było uiszczenie należności w terminie.

Zgodnie z art. 123 §1 pkt 2 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Zgodnie z art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczenia o zapłatę odsetek wynosi 3 lata. Nie budzi przy tym wątpliwości, że strona pozwana podpisując porozumienie opatrzone datą 31.12.2012 r. uznała należności wynikające z realizacji inwestycji objętej umową stron zawartą w dniu 01 czerwca 2009 r. oraz, że porozumienie to, dotyczące zapłaty należności wynikających z realizacji inwestycji pod nazwą „Z. k. O. B. w. R. z. o. i. c. r. – k.” odnosi się do należności stwierdzonych spornymi fakturami, objętymi pozwem w niniejszej sprawie. Oznacza to, że zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 2 k.c. z chwilą podpisania porozumienia doszło do przerwania trzyletniego terminu przedawnienia dochodzonych pozwem roszczeń (w zakresie, w jakim należności z tytułu odsetek

od należności z poszczególnych faktur ulegałyby przedawnieniu z upływem trzech lat przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie, ze względu na ustalony termin płatności należności). Uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. występuje bowiem w każdym wypadku wyraźnego oświadczenia woli lub też innego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego wynika, że dłużnik uważa roszczenie za istniejące (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2003 r., I CKN 11/01, Lex nr 83834).

Wskazać przy tym należy, że bez znaczenia dla biegu przedawnienia roszczeń zgłoszonych w niniejszej sprawie pozostaje fakt wystąpienia przez stronę powodową z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej. Wniosek ten mógłby odnieść skutek jedynie w zakresie biegu terminu przedawnienia roszczenia wynikającego z faktury nr (...), które to przedawnienie wyklucza jednak termin zapłaty wynikającej z niej należności, przypadający na 2013 r.

W kwestii podnoszonego przez stronę pozwaną zarzutu odnoszącego się do art. 451 § 1 k.c. wskazać należy, że jeżeli dłużnik płaci po terminie, wierzyciel może zaliczyć wpłatę w pierwszej kolejności na zaległe odsetki za opóźnienie związane z należnością główną, której wpłata dotyczy. Zaliczenie wpłaty w pierwszej kolejności na odsetki za opóźnienie, stanowi zatem uprawnienie a nie obowiązek wierzyciela. Sposób zaliczenia zapłaty pozostaje wówczas w gestii wierzyciela, niezależnie nawet od wyraźnie wyrażonej w tym zakresie woli dłużnika, z której wynika, że dokonuje wpłaty z jej zaliczeniem na należność główną (tak SN w wyroku z dnia 9 lutego 2005 r., sygn. akt II CK 433/0, Lex nr 2841274).

W przypadku, gdy dłużnik ma wobec wierzyciela kilka długów, a spełnione świadczenie nie wystarcza na ich całkowite spełnienie, wierzyciel z dłużnikiem mogą jeszcze przed spełnieniem świadczenia umówić się, jak świadczenie dłużnika ma zastać zarachowane na poczet tych długów. Gdy wierzyciel z dłużnikiem uzgodnią sposób zarachowania świadczenia dłużnika na poczet różnych długów następują takie skutki, jakie wynikają z zawartego między nimi porozumienia. Dopiero wobec braku takiego porozumienia ma zastosowanie art. 451 k.c. Wola dłużnika zaliczenia spełnionego przez niego świadczenia na poczet określonych długów może być wyrażona w dowolny sposób, a jej interpretacja podlega zasadom określonym w art. 65 § 1 k.c. W szczególności o zamiarze dłużnika może świadczyć także wysokość spełnionego świadczenia. W przypadku spełnienia świadczenia odpowiadającego wysokością jednemu z dwóch świadczeń głównych można domniemywać - wobec braku innych okoliczności - że zamiarem dłużnika było zaspokojenie tego długu, który wysokością odpowiada spełnionemu świadczeniu. Również w przypadku, gdy wysokość spełnionego przez dłużnika świadczenia odpowiada wysokością sumie świadczeń głównych wynikających z różnych tytułów można domniemywać wolę dłużnika spełnienia tych świadczeń, a nie tylko jednego z nich wraz z należnościami ubocznymi. Zastosowanie tego rodzaju domniemania woli dłużnika jest szczególnie uzasadnione wówczas, gdy wysokość spełnionego świadczenia odpowiadałaby sumie świadczeń głównych wynikających z różnych tytułów, a nie odpowiadałaby wysokością sumie należności głównej oraz należności ubocznych wynikających z jednego ze stosunków zobowiązaniowych. Oczywiście, w takiej sytuacji, nie jest wykluczone dowodzenie przez dłużnika, że inne okoliczności, poprzedzające albo towarzyszące spełnieniu świadczeniu, mogły wskazywać na jego inny zamiar co do sposobu zarachowania spełnionego świadczenia przez wierzyciela (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2012 r., IV CSK 233/11, Lex nr 1164749).

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że strona pozwana, na której stosownie do art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu, w żaden sposób nie wykazała, aby zaistnieć miały okoliczności uzasadniające odmienne, niż dokonane przez stronę powodową zarachowanie dokonanych wpłat (t.j. na poczet należności głównej).

O kosztach procesu Sąd orzekł na zasadzie art. 98 §1 i 3 i art. 99 k.p.c. oraz §2 ust. 1-2 i §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jednol. Dz. U z 2013 r. poz. 490, t.j.), zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, obciążając nimi w całości stronę pozwaną jako stronę przegrywającą sprawę; na koszty te złożyły się: poniesiona przez powoda opłata należna od pozwu w kwocie 10.620,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym w kwocie 7.200 zł i poniesiona przez pełnomocnika opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.